

Minimalna już nie taka minimalna

Polska należy do grupy państw o niskich kosztach pracy. Zapowiedź rządu Mateusza Morawieckiego szybkiego wzrostu płacy minimalnej świadczy o odmiennym podejściu obecnej ekipy rządzącej do polityki rynku pracy i pracownika niż ten reprezentowany przez rząd PO-PSL i ekipę lewicy spod szyldu SLD. Pracownicy zyskają, o ile zapisy o najniższym wynagrodzeniu nie będą omijane.

Płace nie nadążały za wzrostem gospodarczym. Udział wynagrodzeń w PKB w Polsce jest znacznie niższy niż unijna średnia.

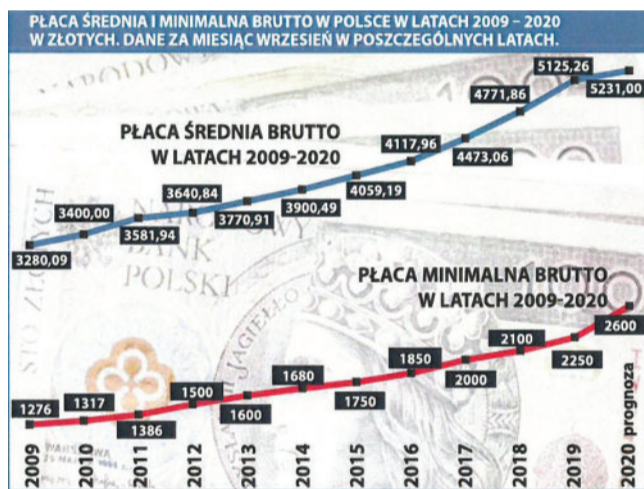
Płaca a PKB

Polska z niespełną 45-procentowym udziałem wynagrodzeń w PKB jest na końcu państw unijnych. Gorzej jest tylko na Węgrzech, Malcie i w... Irlandii. Średnia unijna wynosi 56 proc., a w Słowenii powyżej 60 proc.

Jedną z przyczyn takiego stanu rzeczy był przyjęty w latach 90. i kontynuowany przez kolejne ekipy rządzące model rozwoju gospodarczego oparty na budowaniu konkurencyjności polskiej gospodarki na niskich płacach. Na dodatek główny wysiłek szedł na ograniczanie bezrobocia, a nie na jakość istniejących i nowo tworzonych miejsc pracy.

Do połowy średniej

Premier Morawiecki na konwencji PiS w Lublinie podał, że 1 stycznia 2020 r. płaca minimalna wzrośnie do 2600 zł, czyli o 15 proc. To jest pewne bez względu na wynik wyborów. Jarosław Kaczyński, prezes PiS, dodał, że w 2021 r. najniższe wynagrodzenie ma wynieść 3 tys. zł, a w 2023 roku sięgnąć 4 tys. zł. Oznaczałoby to systematyczny

Minimalne wynagrodzenie wpływa na:

- dodatek za pracę w porze nocnej (pracownikowi wykonującemu pracę w porze nocnej przysługuje dodatek do wynagrodzenia za każdą godzinę pracy w porze nocnej w wysokości 20 proc. stawki godzinowej wynikającej z minimalnego wynagrodzenia za pracę),
- kwotę odprawy pieniężnej (nie może przekroczyć 15-krotności minimalnego wynagrodzenia)
- odszkodowanie za naruszenie zasady równego traktowania w zatrudnieniu (pracownik ma prawo do odszkodowania w wysokości nie niższej niż minimalne wynagrodzenie za pracę),
- wynagrodzenie przysługujące pracownikowi za czas niewykonania pracy, jeżeli był gotów do jej wykonania, a doznał przeszkód z przyczyn dotyczących pracodawcy,
- odszkodowanie z tytułu rozwiązania umowy przez pracownika umowy o pracę na skutek stosowania mobbingu (odszkodowanie nie może być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę),
- podstawę wymiaru zasiłków.

wzrost „minimalnej” o 15 procent rok do roku. Zmniejszy się najprawdopodobniej rozpiętość między płacą minimalną a płacą średnią. W relacji do prognozowanego w 2020 r. przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce minimalne wynagrodzenie za pracę kształtowałoby się na poziomie 49,7 proc.

Ogłoszenie propozycji rządu nastąpiło przed wyborami do Sejmu i Senatu. Jeszcze w czerwcu br. minister rodziny, pracy i polityki społecznej ogłosiła, że rząd chce podnieść od 1 stycznia 2020 r. minimalne wynagrodzenie o 200 zł, do 2450 zł brutto.

Na śmieciówce

W umowie zlecenia lub świadczenia usług zapłata może być ustalona kwotowo. Jednak zleceniobiorca czy świadczący usługi ma prawo sprawdzić, czy otrzymana kwota podzielona przez liczbę przepracowanych godzin nie jest niższa od gwarantowanej stawki minimalnej.

Socjalna Europa?

W państwach „starej” UE stawki płacy minimalnej wynoszą od 9 euro za godzinę w górę. We Francji to 10 euro, a w Luksemburgu

ciąg dalszy na str. 2

Rocznica śmierci księdza Jerzego

Wielkopolska „Solidarność” wraz z mieszkańcami Poznania uczciła bł. ks. Jerzego Popiełuszkę bestialsko zamordowanego 19 października 1984 r. przez służbę bezpieczeństwa PRL.

W 35. rocznicę męczeńskiej śmierci Kapelana „Solidarność” w kościele p.w. Matki Boskiej Bolesnej została odprawiona uroczysta Msza św., po której - w asyście pocztów sztandarowych - zapalono znicze i złożono kwiaty przy pomniku Kapłana.

4 października 2018 roku Sejm ustanowił 19 października Narodowym Dniem Pamięci Duchownych Niezłomnych jako wyraz hołdu dla duchownych, którzy swoją postawą „dawali wyraz wierze w Jezusa Chrystusa, ale też męstwu i niezłomnej postawie patriotycznej”.

Abp Stanisław Gądecki: - W historii naszej ojczyzny było wielu bohaterskich kapłanów,

KRYSZYNA LIMINOWICZ

którzy nawet za cenę własnego życia bronili wiary i niepodległej Polski.

Ksiądz Jerzy Popiełuszko został beatyfikowany 6 czerwca 2010 roku. Na ołtarze wyniósł go papież Benedykt XVI.

Pozytywny wpływ dialogu

NSZZ „Solidarność” włączy się w kampanię EKZZ - „Together at Work” - „Razem w Pracy”, która ma na celu zwiększenie roli układów zbiorowych, wzmocnienie możliwości negocjowania, zagwarantowanie dobrych płac i warunków pracy, dzięki czemu możliwe będzie budowanie bardziej sprawiedliwego społeczeństwa.

Założenia kampanii prezentował podczas obrad Komisji Krajowej w Jarnołtówku Mirosław Miara, szef Sekretariatu Przemysłu Chemicznego NSZZ „Solidarność”.

„Together at Work” (Razem w Pracy) - to hasło kampanii, którą we wrześniu rozpoczęła konfederacja europejskich związków zawodowych IndustriALL European. Konfederacja skupia ponad 8 milionów członków europejskich organizacji związkowych z branży chemicznej, górniczej, metalowej, energetycznej oraz przemysłu lekkiego (odzieżowy, obuwniczy). Członkami IndustriALL European są Krajowe Sekretariaty: Górnictwa i Energetyki, Metalowców oraz Przemysłu Chemicznego NSZZ „Solidarność”.

Głównym celem kampanii jest wykazanie pozytywnego wpływu negocjacji zbiorowych, wspieranych przez silne związki zawodowe, dla polepszenia życia pracowników. Właśnie ruszył pierwszy etap kampanii. ml

PRZEPISY BHP

Twój kawałek biurowej podłogi

Zdarzało wam się pracować w biurze, w którym krzesłami zderzaliście się z kolegą siedzącym za waszymi plecami? A może nadal pracujecie w takich warunkach i nie wiecie, że przepisy regulują liczbę metrów, jaką powinien zapewnić wam pracodawca w miejscu pracy?

Obowiązkiem każdego pracodawcy jest zapewnienie pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Zgodnie z przepisami (rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz rozporządzenie Ministra

Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 grudnia 1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe) wymagane jest zapewnienie w pomieszczeniach administracyjno-biurowych co najmniej 2 m kw. wolnej powierzchni podłogi, niezajętej przez urządzenia techniczne, sprzęt itp.

Ponadto wysokość pomieszczenia nie może być mniejsza niż 3 m w świetle - jeżeli w pomieszczeniu nie występują czynniki szkodliwe dla zdrowia lub 3,3 m w świetle - jeżeli w pomieszczeniu prowadzone są prace powodujące występowanie czynników szkodliwych dla zdrowia.

Obowiązkowe jest także zapewnienie przejścia między stanowiskami biurowymi o szerokości co najmniej 0,75 m. Jeżeli w przejściach tych odbywa się ruch dwukierunkowy, szerokość ich powinna wynosić co najmniej 1 m

Instalacje i urządzenia elektryczne powinny być tak wykonane i eksploatowane, aby nie narażały pracowników na porażenia prądem elektrycznym, przepięcia atmosferyczne, szkodliwe oddziaływanie pól elektromagnetycznych oraz nie stanowiły zagrożenia pożarowego.

Pracownicy biurowi muszą mieć także zapewnione naturalne i sztuczne oświetlenie, odpo-

wiednią temperaturę, wymianę powietrza oraz zabezpieczenia przed wilgocią oraz niekorzystnymi warunkami cieplnymi i nasłonecznieniem.

Jeśli zdarzy się, że w pomieszczeniu biurowym nie ma okien, a co za tym idzie, naturalnego światła, pracownik może wystąpić o przyznanie dodatku za pracę w warunkach szkodliwych. Wysokość takiego dodatku często ujęta jest w zapisach zakładowych układów zbiorowych pracy.

Z drugiej strony, pracodawca musi też zapewnić odpowiednią ochronę w przypadku, gdy pracownik narażony jest na nadmierne operowanie promieni słonecznych. AD

Młodzi liderzy się szkolą

- Podnosimy kompetencje, aby jeszcze skuteczniej pomagać członkom związku - piszą z Setubal członkowie Sekcji Młodych Region Wielkopolska. W tym portugalskim mieście od 9 do 13 października trwało szkolenie młodych liderów związkowych.

- Tworzymy kampanie komunikacyjne, uczymy się analizować dane ekonomiczne oraz podstawy zarządzania. Razem z nami w szkoleniu biorą udział członkowie Krajowej Sekcji Młodych oraz pracownicy administracji publicznej, kopalni oraz zakładów zbrojeniowych.

1989. Musimy wygrać!

Tak zatytułowana wystawa fotograficzna autorstwa Jarosława Macieja Goliszewskiego stanęła na początku października na Placu Staszica w Pile. Wystawę zorganizowali: Kancelaria Senatu, Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu, Region Wielkopolska NSZZ „Solidarność” Oddział Pila, Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych EFFATA.

Ekspozycja przypomina najważniejsze wydarzenia, które doprowadziły do odsunięcia od władzy komunistów i zapoczątkowały przemiany demokratyczne w naszym kraju, m.in. utworzenie Komitetu Obywatelskiego przy Przewodniczącym NSZZ „Solidarność” Lechu Wałęsie, obrady Okrągłego Stołu i jego kontestatorów, Pomarańczową Alternatywę, zjazd NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”, ponowną rejestrację „Solidarności”, studenckie demonstracje w sprawie rejestracji NZS, kampanię wyborczą i kandydatów strony solidarnościowej, przeciwników wyborów kontraktowych, pierwsze posiedzenia nowo wybranego Sejmu i Senatu, wybór Wojciecha Jaruzelskiego na prezydenta PRL, wybór Tadeusza Mazowieckiego na premiera i powołanie jego rządu, a także ostatni zjazd PZPR.

Rok 1989 był dla Polski i innych państw Europy Środkowo-Wschodniej czasem przełomu. Rozpoczął się upadek komunizmu europejskiego i droga tych państw do demokracji. W Polsce zapoczątkowały go obrady Okrągłego Stołu, a przyspieszyły częściowo demokratyczne wybory do Sejmu, w wypadku Senatu w pełni wolne, które odbyły się 4 czerwca 1989 r. Był to też czas licznych protestów przeciwników umowy z władzami PRL przy Okrągłym Stole i częściowo demokratycznych wyborów parlamentarnych, oskarżających elity „Solidarności” o zdradę, a także protestów w konkretnych kwestiach w wielu innych sprawach, np. zwolenników zniesienia cenzury czy usunięcia wojsk

sowieckich z Polski. W grudniu 1989 r. więzienie opuścił ostatni więzień polityczny Józef Szaniawski. Nadal jednak niszczone akta Służby Bezpieczeństwa, zacierając w ten sposób ślady jej często przestępczej działalności. Swoistym domknięciem tego roku było samorzewiązanie 29 stycznia 1990 r. Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, sprawującej totalną władzę w Polsce od ponad 40 lat, odpowiedzialnej za cykliczne kryzysy towarzyszące jej rządowi. Wystawa po raz pierwszy została zaprezentowana 3 czerwca 2019 roku na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie. Zainaugurowano nią obchody 30-lecia wolnych wyborów do Senatu, które odbyły się 4 czerwca 1989 roku.

Minimalna już nie taka minimalna

ciąg dalszy ze str. 1

11,97 euro. W Polsce minimalna stawka godzinowa to 14,70 zł, około 3,35 euro. Pensja minimalna w Niemczech, gdzie działa społeczna gospodarka rynkowa, der Mindestlohn, wynosi 9,19 euro za godzinę, a od początku 2020 roku 9,35 euro. Obojętnie, czy mowa o pracownikach z zagranicy, sezonowych – prawo do płacy minimalnej dotyczy wszystkich zatrudnionych na terenie Niemiec.

Ale uwaga - dzięki powszechności branżowych układów zbiorowych pracy i siłe związków zawodowych, „minimalna” np. pedagoga to 15,72 euro, dekarza 13,20 euro, elektryka (montaż) 11,40 euro, pracownika opieki 11,05 euro, pracownika tymczasowego (Leiharbeiter) 9,27 euro. Są jednak kilkuprocentowe różnice między zachodnimi a wschodnimi landami.

W RFN funkcjonuje około 500 związków dla pracowników danej branży układów zbiorowych, obejmując blisko 60 proc. wszystkich zatrudnionych./.../

Pojęcie „płaca minimalna” jest obecne od początku istnienia Międzynarodowej Organizacji Pracy. Mówią o niej m.in. Deklaracja Filadelfijska MOP oraz konwencje MOP z 1928 r. i 1970 r.

Powinno być więcej

Systematyczne podnoszenie płacy minimalnej, zgodnie z rosnącym PKB, to jeden z postulatów NSZZ „Solidarność”. W naszym kraju pensje rosły znacznie wol-

niej od wydajności pracy. Wydajność zaś zależy od właściciela firmy. Nadal taniej jest zatrudnić dodatkowego pracownika, niż kupić drogą, wydajną maszynę, a to hamuje rozwój.

Między 1993 a 2017 rokiem wydajność mierzona wielkością PKB per capita (w USD) wg paritetu siły nabywczej wzrosła w Polsce dwuipółkrotnie – z 12,2 tys. USD (porównywalnych) do 29,1 tys. USD w 2017 r. Wśród państw OECD ustąpił w tym jedynie Korei Płd. i Irlandii.

Jak wyliczył prof. Mieczysław Kabaj z Instytutu Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie, gdyby wzrost wynagrodzeń był proporcjonalny do rosnącej produktywności, już w 2013 r. (a nie w III kwartale 2019 r.) średnie wynagrodzenie w Polsce powinno przekroczyć 5 tys. zł brutto.

Średnia pensja w państwach, do których najchętniej emigrujemy, jest dużo wyższa od naszej, np. 3780 euro w Niemczech, 2997 euro we Francji, 2590 euro we Włoszech i 2199 euro w Hiszpanii.

Koszty pracy

Europa Wschodnia jest dobrym miejscem do inwestycji z uwagi na niskie koszty pracy. Wydajność pracowników we wschodniej Europie jest nieznacznie mniejsza od np. Niemców, gdy koszty ich zatrudnienia – znacznie mniejsze.

Z danych Eurostatu wynika, że w 2016 r. przeciętne koszty pracy w dziesięciu wschodnich krajach UE wynosiły ok. 25 proc. kosztów pracy w Niemczech. Natomiast wydajność pracownika stanowiła

70 proc. tej największej europejskiej gospodarki.

Według Eurostatu w 2017 r. jednostkowe koszty pracy w Polsce wyniosły 9,4 euro/godz., przy średniej unijnej 26,8 euro (w poszczególnych krajach wspólnoty wahały się w granicach od 4,9 euro do 42,6 euro). Najniższe koszty wystąpiły w Bułgarii (4,9 euro), Rumunii (6,3 euro), na Litwie (8 euro), Łotwie (8,1 euro), na Węgrzech (9,1 euro) i właśnie w Polsce (9,4 euro). Na drugim biegunie są Dania (42,5 euro), Belgia (39,6 euro), Szwecja (38,3 euro) i Luksemburg (37,6 euro).

Koszty pracy obejmują płacę i jej opodatkowanie, składki ubezpieczeniowe, dojazdy do pracy, bhp, szkolenia, rekrutację, działalność socjalną.

Wola polityczna

Podwyższenie płacy minimalnej może stanowić bodziec dla pozytywnych procesów gospodarczych związanych ze wzrostem siły nabywczej gorzej zarabiających grup pracowników. Jednak rząd, regulując ją odgórnie, marginalizuje Radę Dialogu Społecznego. PiS zadeklarowało, ile będzie wynosić płaca minimalna w kolejnych latach. Zatem dyskusja między związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców została zamknięta. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie będzie sięgało po kompromis pomiędzy stronami społecznymi RDS, bo nie będzie nad czym debatować./.../

Artur S. Górski
Magazyn Solidarność Gdańsk
10/2019

Życzenia nauczycieli dla ministra edukacji

14 października to Dzień Edukacji Narodowej. Z tej okazji minister co roku wysyła życzenia do nauczycieli.

Tym razem na nauczyciele postanowili wysłać życzenia ministrowi. Na specjalnie przygotowanych kartkach pocztowych składają serdeczne życzenia spełnienia zobowiązań dotyczących zmiany systemu wynagradzania nauczycieli, które wynikają z punktu VI Porozumienia z 7 kwietnia 2019 r., zawartego między Krajową Sekcją Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” i rządem.

Akcja pocztówkowa to element kampanii informacyjnej dotyczącej zmiany systemu wynagradzania nauczycieli. KSOiW NSZZ „Solidarność” od kilku lat mówi o konieczności zmiany systemu

NSZZ **SOLIDARNOŚĆ**

NOWY SYSTEM WYNAGRADZANIA NAUCZYCIELI
WG PROJEKTU KSOiW NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”
W POWIĄZANIU Z PRZECIĘTNYM WYNAĞRODZENIEM
W GOSPODARCE NARODOWEJ

Minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli
wynoszą obecnie dla:

stażysty	kontraktowego	mianowanego	dyplomowanego
2 782 zł	2 862 zł	3 250 zł	3 817 zł

W powiązaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w gospodarce narodowej
(w 2018 r. – 4 585 zł) wynosiłyby obecnie dla:

stażysty	kontraktowego	mianowanego	dyplomowanego
70%	85%	100%	115%
3 210 zł	3 897 zł	4 585 zł	5 273 zł

Do tego dochodzą dodatki, m.in.: stażowy, motywacyjny, wychowawczy, za trudne i uciążliwe warunki pracy.

wynagradzania nauczycieli oraz zmianie systemu finansowania zadań oświatowych. W ramach tej akcji zostało wydrukowanych

ok. 200 tysięcy pocztówek skierowanych do ministra edukacji Dariusza Piontowskiego, które wysyłają nauczyciele w całej Polsce.

Świadczenie uzupełniające 500+ dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (cz.1)

Jaka jest wysokość świadczenia i od czego jest uzależniona?

Świadczenie uzupełniające przysługuje w wysokości 500 zł, w przypadku gdy osoba:

- nie jest uprawniona do emerytury ani renty i nie ma ustalonego prawa do innego świadczenia pieniężnego finansowanego ze środków publicznych, lub
- ma takie świadczenia, ale ich łączna kwota brutto nie przekracza 1100 zł.

Jeśli osoba starająca się o świadczenie uzupełniające pobiera emeryturę, rentę lub inne świadczenie finansowane ze środków publicznych i łączna kwota brutto tych świadczeń wynosi więcej niż 1100 zł, a nie przekracza 1600 zł, wysokość świadczenia uzupełniającego będzie niższa niż 500 zł.

Wtedy zostanie przyznana kwota świadczenia, będąca różnicą między kwotą 1600 zł i łączną kwotą świadczeń przysługujących osobie.

Wyjątek mamy przy ustalaniu wysokości kwoty 1600 zł, gdzie nie bierzemy pod uwagę kwoty renty rodzinnej przyznanej dziecku, które stało się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy przed ukończeniem 16. roku życia lub w czasie nauki w szkole przed ukończeniem 25. roku życia.

Przykład 1

Osoba, która pobiera rentę socjalną w zbiegu z rentą rodzinną przyznaną po zmarłym rodzicu osobie, która stała się całkowicie niezdolna do pracy oraz samodzielnej egzystencji bądź całkowicie niezdolna do pracy przed 16. rokiem życia lub do ukończenia nauki, nie dłużej jednak niż do 25. roku życia ubiega się o świadczenie uzupełniające. Renta rodzinna przysługuje w wysokości 2000,00 zł, a renta socjalna w wysokości 300,00 zł. ZUS przy ustalaniu wysokości pobieranych świadczeń pienięż-

nych ze środków publicznych uwzględni jedynie rentę socjalną w wysokości 300,00 zł. Osoba ubiegająca się o świadczenie uzupełniające 500+ otrzyma ją w pełnej wysokości.

Przykład 2

Osoba wnioskująca o świadczenie uzupełniające, która jednocześnie pobiera

- wypadkową rentę z tytułu niezdolności do pracy 1260,00 zł oraz

- powiększoną o połowę emeryturę w wysokości 550,00 zł.

Łącznie osoba otrzymuje świadczenie w wysokości 1810,00 zł. Z uwagi na to, że łączna wysokość brutto otrzymywanych świadczeń wynosi ponad 1600,00 zł osoba nie nabędzie prawa do świadczenia uzupełniającego 500+.

Przykład 3

Wniosek o świadczenie uzupełniające 500+ złożyła osoba pobierająca rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy oraz samodzielnej egzystencji. Renta wypłacana jest w wysokości 1260,00 zł brutto. Osoba ta uprawniona jest także do dodatku pielęgnacyjnego, ponieważ jest niezdolna do samodzielnej egzystencji. Dodatek ten nie jest wliczany do świadczeń pieniężnych finansowanych ze środków publicznych. Osoba ta spełnia prawo do przyznania świadczenia uzupełniającego. Świadczenie będzie przyznane w wysokości: 340,00 zł (1600,00 – 1260,00 zł = 340,00).

Jakie warunki należy spełnić, aby otrzymać świadczenie?

O świadczenie uzupełniające może się ubiegać osoba, która:

- ukończyła 18 lat,
- jest niezdolna do samodzielnej egzystencji, a niezdolność ta została stwierdzona orzeczeniem o niezdolności do samodzielnej egzystencji lub całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji,

3. nie jest uprawniona do emerytury ani renty, nie ma ustalonego prawa do innego świadczenia pieniężnego finansowanego ze środków publicznych, np. zasiłku stałego albo zasiłku okresowego (warunek ten nie dotyczy jednorazowych świadczeń) ani nie jest uprawniona do świadczenia z zagranicznej instytucji właściwej do spraw emerytalno-rentowych.

Jeśli osoba jest uprawniona do tych ww. świadczeń (emerytury, renty albo innych świadczeń pieniężnych finansowanych ze środków publicznych, wraz z kwotą wypłacaną przez zagraniczną instytucję właściwą do spraw emerytalno-rentowych), otrzyma świadczenie wtedy, gdy ich łączna wysokość brutto nie przekracza 1600 zł.

(Szczegółowy „Katalog świadczeń finansowanych ze środków publicznych” jest dostępny na stronie zus.pl, gdzie można sprawdzić czy świadczenia, które otrzymujemy są świadczeniami finansowanymi ze środków publicznych).

4. której miejscem zamieszkania jest Polska,

5. ma polskie obywatelstwo lub ma prawo pobytu albo prawo stałego pobytu w Polsce, jeśli jest obywatelem jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej lub ma zalegalizowany pobyt w Polsce.

Świadczenie uzupełniające nie przysługuje osobie tymczasowo aresztowanej lub odbywającej karę pozbawienia wolności. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy taka osoba odbywa karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego – wtedy świadczenie może przysługiwać.

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. z 2019, poz. 1622).

Opracowała: Ewa Dutkiewicz